

**Námestie vyzdobené
šikovnými rúčkami detí zo ZUŠ**

3

Kalendár podujatí

6

Kultúrne aktivity

14

Aktivity našich škôl

Foto: Michal Pihaj

www.spiskepodhradie.sk

Návrat „Haničky“ pod Spišský hrad

CESTOVNÝ PORIADOK

Platný na obdobie:

25. 05. 2024 - 01. 09. 2024

187 Spišské Vlaky - Spišské Podhradie a späť

km	Vlak	8601	8603	8605	8607	8609
0	Spišské Vlaky 180	71 74	71 74	71 74	71 74	71 74
1	Spišské Vlaky mesto	9 40	10 30	14 30	15 44	16 30
3	Bystrany na Spiši	x 9 43	x 10 33	x 14 33	x 15 47	x 16 33
5	Katúň	x 9 50	x 10 40	x 14 40	x 15 54	x 16 40
9	Spišské Podhradie	9 56	10 46	14 46	16 00	16 46

km	Vlak	8600	8602	8604	8606	8608
0	Spišské Podhradie	71 74	71 74	71 74	71 74	71 74
4	Katúň	9 14	10 00	14 00	15 10	16 03
6	Bystrany na Spiši	x 9 20	x 10 06	x 14 06	x 15 16	x 16 09
8	Spišské Vlaky mesto	x 9 26	x 10 12	x 14 12	x 15 22	x 16 15
9	Spišské Vlaky 180	9 30	10 16	14 16	15 26	16 19

34 ide v 6, 7 v období od 25.V. - 1.IX. 71 dopravca LTE Logistik a Transport Slovakia, s.r.o. 74 Hanička

Cena cestovného listka: 2,- €/jazda

*pre tieto jazdy neplatia žiadne zľavy

Prevádzkovateľ:
Mesto Spišské Podhradie

Dopravca:
LTE Logistik a Transport Slovakia s.r.o.

TURISTICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM

Poskytuje pre turistov a miestnych obyvateľov:

- Informácie o turistických možnostiach mesta a regiónu
- Prehľad o kultúrno-spoločenských a športových podujatiach v Spišskom Podhradí a okolí
- Informácie o ubytovacích a stravovacích zariadeniach, o dopravných spojoch a cykloturistických možnostiach v regióne
- Ponuka propagačných materiálov, informačných letákov, turistických brožúr a máp
- Predaj kníh, pohľadníc, magnetiek, keramických a drevených výrobkov a mnoho iných suvenírov

Novinka: Mobilná aplikácia „Turistický sprievodca Podbranskó“

dostupná širokej verejnosti on-line, aj off-line, určená nie len pre turistov....
k dispozícii na stránke: <https://podbransko.web-app/>

Mobilná aplikácia je vytvorená v rámci projektu „Moderné a profesionálne Turistické informačné centrum“.

Realizovaná s finančnou podporou Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky – program Podpora najmenej rozvinutých okresov.

Turistické informačné centrum Spišské Podhradie

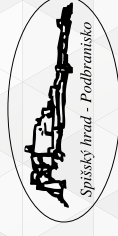
Mariánske námestie 34

053 04 Spišské Podhradie

Tel. číslo: +421 (0)53 41 951 33

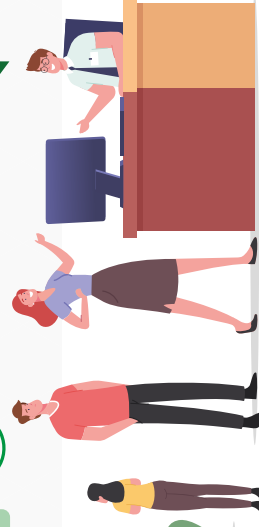
Email: kultura@spiskepodhradie.sk

Web: www.kulturapodhradie.sk

Máj/jún – September

Pondelok – Nedeľa
9.00 – 16.00 h

Výbor Dobrovoľného hasičského zboru
v Spišskom Podhradí

srdčne pozýva deti, mládež a priaznivcov
dobrovoľného hasičského zboru na

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ na hasičskej zbrojnici a prehliadku techniky

pri príležitosti sviatku sv. Floriána,
ktorý sa uskutoční

8. mája 2024 od 15.00 h

Tešíme sa na Vašu účasť.

Villa Saxonum sub castro **Suburbium** Fanum St. Mariae **villa Kirchdorff** Kyrchdoerff
Waralja Suburbium castris Scepusiensis **Kirchdrauf** Szepesvárálja

1249 775 2024

V roku 2024 si pripomínáme

775. výročie prvej písomnej zmienky

Kalendár podujatí MÁJ – JÚN

4. máj, sobota

Majáles

Park kultúry

12. máj, nedeľa, 17.00 h

MŠK – MŠK Námestovo

futbal. zápas III. liga, 26. kolo, štadión MŠK

13. – 24. 5., 10.00 – 12.00 h

Zápis do Materskej školy

19. máj, nedeľa, 15.00 h

Deň matiek

Koncertná sála

24. – 26. máj, piatok – nedeľa

Dni Spišského Jeruzalema

Spišská Kapitula/Spišské Podhradie

24. máj, piatok, 11.00 h

Slávnostné ocenenie víťazov a výstava výtvarnej súťaže „Od jasičiek po kríž“

Penzión St. Martin, Spišská Kapitula

24. máj, piatok, 16.00 h

Transcendentná krajina v tvorbe Petra Krupu st.

Vernisáž výstavy

Mestská výstavná sieň, Sp. Podhradie

24. – 26. máj

Vláčik Hanička

začiatok sezóny

26. máj, nedeľa, 17.00 h

MŠK – MŠK Tesla Stropkov

futbal. zápas III. liga, 28. kolo, štadión MŠK

1. jún, sobota

Deň detí

areál ZŠ Školská 3

4. jún, utorok, 10.00 h

Výchovný koncert pre MŠ

Koncertná sála

4. – 6. jún, utorok – štvrtok, 14.00 – 17.00 h

Prijímacie talentové skúšky ZUŠ

6. jún, štvrtok

Majster Pavol z Levoče inak

slávnostné otvorenie výstavy

Mestská výstavná sieň

Tip na knihu

Robert Bryndza
ŤAŽIVÉ TICHŔ

Maggie je úspešnou lekárkou a s manželom Willom žije presne taký život, o akom vždy snivali. Jedného dňa však do nemocnice privedú postreleného Willa a Maggie život sa otočí hore nohami. Napriek úšetkej snahe sa Willa nepodarí zachrániť a policajná správa znie jasne: spúšť potiahol Will sám. Po pohrebe odchádza Maggie do ich domu na malom chorvátskom ostrove, aby unikla realite. Lenže všetko ju to dostihne aj na opustenom mieste a pravda je oveľa temnejšia, než čakala.

Julie Caplin
ÚTEK NA VIDIEK

Keď ilustrátorke Elle priateľ oznámi, že si potrebuje dať pauzu, rozhodne sa odísť z milovaného Londýna na vidiek, aby si tam utriedila svoje myšlienky. Pomocnú ruku jej podá krstná mama Magda, ktorá jej načas zverí svoj dom a spolu s ním aj sučku Tess. Okrem toho jej život znepríjemňuje miestny veterinár a hŕstka starousadlíkov, ktorým pojem súkromie vôbec nič nehovorí. Podarí sa jej nakoniec prehodnotiť svoj život a dá šancu láske, aj keď si slúbila, že mužom sa bude už vyhýbať?

Jo Nesbo
NOČNÝ DOM

Od kedy sa štrnásťročný Richard po smrti rodičov presťahoval k rodine do mestečka Ballantyne, problémy sa mu doslova lepia na päty. Keď nahucká kamaráta Toma, aby z telefónnej búdky zavolať náhodnému neznámemu, znie to ako neškodná zábava. Slúchadlo však začne Toma zažívať požiarať priamo pred Richardovými očami. Zhrozenému mladíkovi nikto neverí, a tak sa rozhodne pátrať na vlastnú päsť. Ballantyne má svoju minulosť a desivé príbehy o opustenom Nočnom dome. Mohli sa s Tomom dovolať práve tam? Alebo je všetko úplne inak?

Martina Červeňáková

Marec - mesiac knihy

Najdôležitejší mesiac pre všetkých knihomoľov a milovníkov kníh. Slovinci a Česi už dlhé roky považujú marec za **Mesiac knihy**. Táto tradícia je u nás už od roku 1955, keď sa Ministerstvo kultúry a Zväz československých spisovateľov rozhodli podporiť záujem o knihy a vyhlásili Marec za Mesiac kníh na počesť ľudového básnika Mateja Hrebendu, ktorým sa narodil a zomrel práve v marci.

Pri tejto príležitosti sme si aj u našej Mestskej knižnici pripravili pre našich škôľkarov a žiakov 1. stupňa základných škôľ besedy o publikáciách pre deti a mládež. Naším cieľom bolo vzbudiť záujem o detskú literatúru a motivovať ich k čítaniu. Pre malé deti a prvákov sme si pripravili besedu o knihe **Kubko a Maľko** od autorky Marianny Grznárovovej. Besedovali sme o rozprávke **Ako sa kubko a maľko s medvedom skamarátil**. Pre staršie deti sme si pripravili príbeh z knihy **Hľadám lepšiu mamu** od Gabriely Futtrovej.

Besied sa zúčastnili aj žiaci 1. stupňa Základnej školy v Granč – Petrouciach a deti z Materskej školy v Bijacouciach a Materskej školy v Studenci. Deťom sa u knižnici veľmi páčilo, prezreli si množstvo kníh a porozprávali sa o rôznych „detských“ témach.

Našu knižnicu navštívili aj prijímatelia z Domova sociálnych služieb Domovina, n. o., Hodkouce. Všetci si prezreli priestory našej mestskej knižnice, preštudovali si tituly odbornej i krásnej literatúry a porozprávali sa. Mnohí z týchto návštevníkov je aj zapísaných u našej knižnici a pravidelne si knihy rôznych žánrov zapožičiavajú.

Pri týchto besedách sme zažili veľa smiechu a milých okamihov a pre takéto nádherné stretnutia, radosť u detských očkách a spokojné úsmevy je tu naša knižnica - srdcom pre všetkých.

Jana Nováková

Kniha „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia – 30 rokov v UNESCO“

Mestu Spišské Podhradie sa u roku 2023 podarilo vďaka podpore **Prešovského samosprávneho kraja** prostredníctvom „Výzvy predsedu PSK“ u programe Kultúra zrealizovať **projekt - kniha „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia – 30 rokov v UNESCO“**.

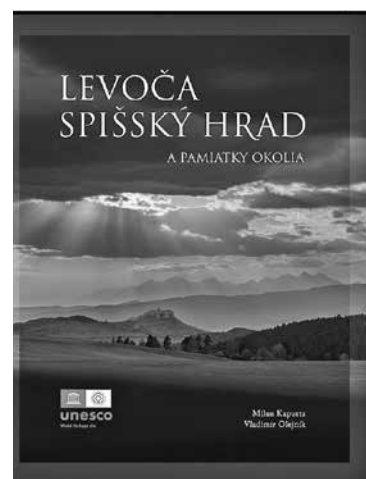
Publikácia bola vydaná pri príležitosti pripomenutia si **30. výročia zápisu lokality Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO**. Kniha ponúka obrazom i slovom detaily **kultúrno-historických pamiatok** nachádzajúcich sa u meste **Spišské Podhradie**, u meste **Levoča**, lokalite **Spišská Kapitula, Spišský hrad** a taktiež približuje históriu a krásy **kostola Ducha Svätého** u Žehre a národnú prírodnú rezerváciu Dreveník.

Publikácia je pútavo a neobyčajne popretkávaná dobouými grafickými snímkami, historickým prehľadom zásadných krokov u dejinách a poviedkami autora k jednotlivým lokalitám. Autorom fotografií je Milan Kapusta, Majster Zväzu Slovenských fotografou a autorom textu je Mgr. et Mgr. Vladimír Olejník, PhD. Univerzitný docent Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity u Ružomberku a vedúci archivár Rímskokatolíckej cirkvi Biskupstva Spišské Podhradie. Vydavateľom knihy je Milan Kapusta, Fotoagency K-ART.

Publikáciu „**Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia**“ si môžete zakúpiť u Turistickom informačnom centre u Spišskom Podhradí alebo zapožičať u našej Mestskej knižnici.

**PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ**

Jarná časť súťažného ročníka 2023/2024

Naše A-mužstvo v 3.LIGE - VÝCHOD ma už za sebou polovicu jarnej časti súťažného ročníka 2023/2024. Ako už ušetri vieme, táto súťaž je veľmi kvalitná a náročná. Naším cieľom pred jarnou časťou bolo zachrániť túto súťaž aj pre ďalší ročník 3.ligy. Od začiatku jarnej časti sme odohrali už 7 zápasov, pričom zvíťazili sme len v dvoch zápasoch s Orawským Veselým 3:2 a vo Svidníku 3:1. Aj v ostatných zápasoch s Košicami, Lipanami, Vranovom, Filákovom a Sninou sme predviedli výkony na hranici našich možností, ale na body to nestačilo. Záver sezóny bude preto veľmi ťažký, nakoľko nás ešte čakajú veľmi kvalitní súper ako Rimavská Sobota, Stropkov, Stará Ľubovňa, Bardejov a ďalší. Súťaž musí opustiť jeden klub, ktorý skončí na 15.mieste a už teraz je jasné, že o záchranu v súťaži sa pobijeme so Svidníkom, Bardejovom, Orawským Veselým a Námesťou. Momentálne nám v tabuľke patrí 12. priečka ale len 4 body pred posledným Svidníkom. Nechceme, aby to niekto bral ako výhovorku, ale veľmi ťažko sa súper s klubmi, ktoré majú mnohonásobne vyšší rozpočet. My sme vedeli, do čoho ideme a aj s približne 6. ligovým rozpočtom sa pokúsime zachrániť pre mesto 3. ligu. Potešili by sme sa každému sponzorovi, ktorý by aspoň troškou prispel k skvalitneniu podmienok pre naše družstvá od A-mužstva po najmenšie deti. Zároveň sa musíme poďakovať hlavne mestu Sp. Podhradie, ktoré je hlavným sponzorom a v rámci svojich možností financuje chod klubu. Súťaže začali už aj naše mládežnícke družstvá od dorastu do 19 rokov po žiakou do 13 rokov. Mladšie kategórie ešte svoje majstrovské zápasy len čakajú. Zatiaľ vo všetkých mládežníckych kategóriách sa našim chlapcom darilo a je vidno, že ani v zime nezabudli na prípravu a tréningový proces.

Rozpis zostávajúcich domácich zápasov v jarnej časti:

28. 4. o 16.30 hod • MŠK – MŠK Rimavská Sobota

12. 5. o 17.00 hod • MŠK – MŠK Námesťovo

26. 5. o 17.00 hod • MŠK – MŠK Tesla Stropkov

9. 6. o 17.00 hod • MŠK – Partizán Bardejov BŠK

Jozef Pentrák

7. jún, piatok, 17.00 h

Absolventský koncert ZUŠ

Koncertná sála

8. jún, nedeľa, 17.00 h

MŠK – Partizán Bardejov BŠK

futbal. zápas III. liga, 30. kolo, štadión MŠK

18. jún, utorok, 17.30 h

Záverečný koncert ZUŠ

Koncertná sála

20. jún, štvrtok, 9.00 a 10.30 h

Výchovné koncerty pre ZŠ

Koncertná sála

29. – 30. jún, sobota – nedeľa

Spišské folklórne slávnosti

Spišský salaš

20. júl, sobota

Mesto pod sieťou UNESCO

Park kultúry

21. 7. (nedeľa)

Koncert Ensemble Thesaurus Musicum

Kostol Narodenia Panny Márie

Výstavy MÁJ – JÚN

jún – november

Výstava „Majster Pavol z Levoče inak“

Mestské ústavné siene

jún – september

Výstava Transcendentná krajina v tvorbe Petra Krupu st.

Výstava pri príležitosti nedožitých 80. narodenín autora

Mestské ústavné siene

Stála expozícia

„História mesta Spišské Podhradie“

Mestské ústavné siene

máj – október

Leto v synagóge

Synagóga

Zmena programu vyhradená

www.kulturapodhradie.sk
www.spisskyjeruzalem.sk

Výberový slovník nářečových výrazov

B

Babiščo	žena robustnej postavy
Babuša	babička
Bačovac	zle hospodáriť
Bačic	adať, pozorovať
Bačik	starší človek, ujko
Badoček	miera menšia ako pol dcl
Badog	miera jeden a pol dcl
Bagaš	zberba
Bago	tabak na žuvanie
Bagolar	človek, ktorý žuje tabak
Bahor	brucho, zvyčajne nadmerné
Bahcic	rýchle jesť
Bajus	fúz
Balagouac	u noci nespáť, niekoho očakávať až príde domov
Balamuta	problém, starosť, nehoda
Baldahim	baldachýn
Balogar	ľavičiar, človek, ktorý všetko robí ľavou rukou
Balušic	plašiť, vyrušovať, znepokojovať
Balvir	hovič
Bambuh	neposlušné dieťa
Bambušic	buchnáť niekoho po chrbte, biť
Bankel	stolič, na ktorom sú položené pracovné nástroje
Banklík	stôl, pri ktorom sa pracuje
Banovac	ľutovať
Barloh	brloh
Barlovik	čerpadlo na vodu
Barnavi	hnedý
Baršoň	menčester
Bartihlík	podbradník
Baržej	najviac, akosi
Badžoh	osoba malej postavy
Becirk	súdna budova
Bečec	plakať, urešťať, kričať
Bečelovac še	zabávať sa
Bedinerka	posluhouačka
Bedinovac	obsluhovať
Bedreňec	borovička
Bekeraj	zákusok
Beľuš	zemiaková placka upečená na peci
Bendrek	obušok
Bešňec še	vystrájať hlúposti
Beštegrandi	sladkosti
Beštelovac	objednať
Beteha	tuhá pálenka
Bibas	hlupák
Bičak	nožík
Bidlo	hlupák
Bigľajs	žehlička
Bigľovac	žehliť
Bildovani	uzdelaný
Bildung	uzdelanie, výchova
Bina	javislo
Bintka	opasok
Bitang	lagan, beťár
Bľaha	plech
Bľajvas	ceruza, obmedzený človek
Bľancarík	pliešok, odznak
Bľášeni	plechový
Bľáška	pliešok
Bľej	horkosť

Kultúrne aktivity

Získané ocenenie „Benefactor Musaei Scepusiencis“

„Výnimočná spolupráca v oblasti kultúrnych aktivít“ bola kategória, u ktorej **Mestské kultúrne stredisko Spišské Podhradie** získalo výnimočné ocenenie BENEFACTOR MUSAEI SCEPUSIENSIS udeľované v historickej radnici v Levoči počas 9. ročníka tohto podujatia.

Slovenské národné múzeum – Spišské múzeum v Levoči odovzdáva ceny spolupracovníkom, kolegom a podporovateľom, ktorí výrazne prispeli k rozvoju tejto inštitúcie a múzejníctva na Slovensku. **Slávnostné oceňovanie**, na ktorom sa **21. marca** zúčastnilo mnoho významných osobností a zástupcov inštitúcií pôsobiach v tejto oblasti, sa konalo pod **záštitou generálneho riaditeľa Slovenského národného múzea Mgr. Branislava Panisa**.

Okrem výnimočnej spolupráce v oblasti kultúrnych aktivít odovzdala **riaditeľka SNM – Spišského múzea v Levoči PhDr. Dáša Uharčeková – Pauúková** taktiež ocenenie za výnimočnú aktivitu, čin, objav pracovníkou múzeí v prospech SNM – Spišského múzea v Levoči, ďalej za významnú partnerskú spoluprácu fondovým inštitúciám na Slovensku a v zahraničí, taktiež za najzaujímavejšiu mediálnu podporu a udelená bola aj zvláštna cena za výnimočnú aktivitu, dar, čin. Laureáti jednotlivých kategórií si ceny prevzali v nádherných historických priestoroch radnice, ktoré tomuto slávnostnému podujatiu dodali neopakovateľnú atmosféru.

Veríme, že spolupráca medzi Mestským kultúrnym strediskom v Spišskom Podhradí a SNM – Spišským múzeom v Levoči bude naďalej pokračovať v budúcnosti a naše spoločné projekty, podujatia a aktivity prinesú úspechy a spokojnosť nielen obom stranám, ale predovšetkým Vám milí obyvatelia a návštevníci nášho krásneho regiónu.

Príbeh Veľkej noci

Pri príležitosti najstaršieho a najvýznamnejšieho kresťanského sviatku – Veľkej noci sa **Drobné divadlo** v spolupráci s **kapelou Frontman** a **Mestským kultúrnym strediskom** v Spišskom Podhradí rozhodlo ponúknuť nezabudnuteľný duchovno-kultúrny zážitok všetkým hosťom.

V nedeľu **7. apríla** sa plná **Koncertná sála** v Spišskom Podhradí rozoznala **piesňami skupiny ABBA**, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť muzikálu „Príbeh Veľkej Noci“. Ježišovo víťazstvo nad smrťou, ktoré si pripomínáme špeciálne počas veľkonočných sviatkov sa znázorňuje rôznymi spôsobmi a jedným z nich je aj divadelné predstavenie jeho posledných chvíľ.

V tomto prípade jedinečný **príbeh Ježišovej cesty spásy** pozostával z hovoreného i spievaného slova. Scenáristka a režisérka **Tatiana Sýč Valčková** uníma tento projekt ako nástroj, cez ktorý Boh rozlieva milosti nie len medzi hercov,

ale aj medzi divákou. A veríme, že práve tých toto nedeľné popoludňajšie podujatie hlboko obohatilo po duchovnej i po umeleckej stránke. Ďakujeme a už sa tešíme na ďalšie pripravované predstavenie.

Štefánikovo dedičstvo na Spiši

„Veriť, milovať, pracovať“ bol citát Milana Rastislava Štefánika. Aký ďalší odkaz nám zanechal a čím bol jeho život významný a zaujímavý sa **žiaci druhého stupňa** oboch našich základných škôl dozvedeli počas odbornej, ale zato veľmi **pútavej prednášky** pod názvom „Štefánikovo dedičstvo na Spiši“. Podujatie sa podarilo zorganizovať vďaka **spolupráci Mestského kultúrneho strediska a Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika** v Sp. Novej Vsi. Práve predsedníčka klubu PhDr. Ružena Kormošová, PhD. bola hlavným hosťom besedy, ktorá sprostredkovala žiakom i pedagógom zaujímavosti zo života nášho slovenského veľikána. Po krátkom životopisnom videu priblížila prvé „dotyky“ súrodencov M. R. Štefánika s regiónom Spiš, pripomenula, že mohyla M. R. Štefánika na Bradle bola postavená zo spišského travertínu a prítomným opisala aj osudy Štefánikových sôch na Spiši. Prednáška popretkávaná vhodným obrazovým materiálom bola v druhej časti doplnená o **vystúpenie Mgr. Zuzany Durcovej, zborovej farárky ECAV z Levoče**, ktorá takmer dvadsať rokov pôsobila vo farnosti na Košariskách, rodiska Milana Rastislava Štefánika. Jej rozprávanie o kraji, v ktorom vyrastal generál M. R. Štefánik, o rodine, uzťahoch, o uzdelávaní Milana Rastislava Štefánika, aj jeho súputníkov bolo nádhernou bodkou podujatia. **Žiaci sa aktívne zapájali do diskusie** a dokazovali, že o našom najväčšom Slováku majú dostatok vedomostí.

Súčastou podujatia bola tiež „**putovná**“ **výstava** o Milanovi Rastislavovi Štefánikovi, ktorá textom i grafikou upútala mladých návštevníkov.

Odkaz a Štefánikovu tradíciu nám okrem takýchto náučno-uzdelávacích podujatí pripomína aj **ruža „Generál Štefánik“** posadená v našom meste priamo na Mariánskom námestí v blízkosti Mariánskeho stĺpa. Všimli ste si ju?

Viktória Jurkovská, Ružena Kormošová

Bliha	blcha
Bliščec še	blyšťať sa, ligotať
Blišk	suetielko
Bližej	bližšie
Bloščica	ploščica
Blukac še	túlať sa, chodiť bez cieľa
Bľuskar	človek, ktorý chodí v blůzke
Bľuvac	dáviť, uracať
Bobalki	opekance, lokša
Bobo	strašiak
Bočka	sud
Bočkoroš	ufúláný, zašpinený človek
Boduana	drevená vaňa, plechová
Boganča	baganča
Boleňe	bolešť
Bombula	guľa
Borg	dľh
Borsuk	hneuliuj človek, zamračený
Bortak	hlupák
Boski	božský
Boškac še	bozkávať sa
Bozula	hrča
Bradurra	rúra na pečenie v kuchynskej peci
Brajgeľ	neporiadok
Brancoľ	uložka do topánok
Brandža	váčšie množstvo ľudí pohromade
Brant	otrava
Bratňak	bratranec
Braudijan	mladoženich
Brauta	nevesta
Brendzer	človek, ktorého úloha je brzdiť voz
Brendzovac	brzdiť
Breskiňa	broskyňa
Brezle	strúhanka
Brežek	briežok
Brič (človek)	zlý, lakomý
Bridoš	lakomec, nežičlivec
Briduľa	skúpa, lakomá žena
Brinek, Brinkač	zuonec
Brinkac	zuoniť
Britki	zašpinený, škaredý
Brizgac	špliechať, nadávať
Brocak	batoh
Brošľa	šperk
Brotvanka	podlhovastá nádoba na pečenie
Bruđerlada	cechová skrinka
Brudni	špinavý
Bрудоš	zašpinený človek, závistliuj
Brunčaľka	hundroš
Bruňec	hundrať, dudrať
Brut	špina
Bučori	nábytok
Budar	záchod
Budinek	malý domček
Budogij	gate
Bugilár	peňaženka
Buhac	drgať, strkať, urážať do niekoho
Buk	puk na nohavičiach
Buketa	kytka
Buksa	pokladnička
Bulčec	bublieť, vriieť bublať hovoríť, tárať
Bulřak	klokotať (voda v hrnci)
Bulřotac	tárať, neustále hovoríť
Buňča	veľký kus (chleba), hrča
Buňčka	malá hrča
Bunkoš	tučný človek, dobre živený
Buntovac	vyrušovať, znepokojovať
Burdac	ničiť, váľať
Burkovec	veľký kameň
Bužňa	synagoga

zdroj: Edmund Hleba
Spišské Podhradie: výberový slovník
nárečových výrazov, 1996

Koho zobrazujú vitrážové okná v sanktuáriu Katedrály sv. Martina?

Katedrála sv. Martina v Spišskej Kapitule uchováva množstvo uzácných pamiatok. Medzi ne patria samozrejme aj hodnotné vitrážové okná v sanktuáriu. **Objednávateľom týchto vitrážových okien bol deviaty spišský biskup Juraj Császka (1874 – 1891)**, ktorý sa u rokoch 1888 – 1889 rozhodol kostol regotizovať. Biskup Császka patril k zakladateľom Spolku sv. Vojtecha, no zároveň aj Spišského dejepisného spolku, ktorý vznikol v roku 1888 v Levoči. Okrem toho založil tlačiareň v Spišskom Podhradí a aj vďaka nemu boli vydávané regionálne nemecké noviny *Zipser Bote*. Bol známy aj vďaka podpore umeleckých remesiel a zbierke stredovekých umelecko-historických pamiatok. Založil viacero cirkevných a osvetových ústavov a tiež výchovné ústavy pre dievčatá v Levoči a v Spišských Vlachoch.

Neskorogotické okná vo svätyni tak vďaka nemu v roku 1889 získali novú vitrážovú výplň, ktorej vyhotoviteľom bola firma *Tiroler Glasmalerei* z Innsbrucku. Námetom pre vyhotovenie okien boli legendy viažuce sa k sv. Martinovi, patrónovi samotnej katedrály a aj celého Spišského biskupstva.

Na prvom okne môžeme vidieť najznámejšie a najčastejšie zobrazenie **sv. Martina ako rímskeho vojaka**, ktorý sa delí o svoj plášť so žobrákom. Podľa legendy, keď rímsky vojak Martin videl žobráka, ktorý sa triasol od zimy, podaroval mu polovicu svojho plášťa. V noci sa mu zjavil Pán Ježiš odiaty polovicou plášťa a to ho podnietilo, že sa hneď na druhý deň vo veku dvadsaťtri rokov nechal pokrstiť a stal sa kresťanom. Druhé okno za hlavným oltárom je zdobené iba dekoratívnym **rastlinným ornamentom**. Na treťom okne môžeme vidieť ďalší výjav zo života spomínaného svätca, a to **Omšu sv. Martina**. Celý výjav omše je v hornej časti dotvorený vežičkami neogotickej architektúry. Na štvrtom okne je zobrazený ďalší z výjavov zo života svätca, a to **Pohreb sv. Martina**. Podľa záznamov sv. Martin zomrel 8. novembra roku 397 a pochovaný bol 11. novembra na cintoríne za mestom Tours. Na tomto mieste dnes stojí veľký chrám, ktorý mu je aj zasvätený a deň jeho pohrebu sa v cirkevnom kalendári stal dňom jeho spomienky. Zvlášť zaujímavé je posledné okno v sanktuáriu, na ktorom nie je zobrazený sv. Martin, ale **sv. Juraj ako rytier na koni**, pod kopytami ktorého sa zvíja drak. Podstatné sú však veduty za sv. Jurajom, na ktorých **môžeme vidieť Spišský hrad a Spišskú Kapitulú**. Pod sv. Jurajom sa nachádza postava – portrét kľačiaceho biskupa Juraja Császku, ktorý bol donátorom týchto okien. Zároveň **všetky okná majú spoločný znak**, keďže na každom z nich v dolnej časti je umiestnený opakujúci sa **erb biskupa Juraja Császku** – v modrom poli biely rounoramenný kríž, ovinutý trňovou korunou. V dolnej časti štítu je biela nápisová páska s textom biskupovho motta: „Crucis amore“ (Miluj kríž).

V rokoch 2009 a 2010 bolo uskutočnené reštaurovanie pôvodného neskorogotického exteriérového plášťa sanktuária, v rámci ktorého bolo zreštaurovaných aj päť spomínaných neskorogotických okien s vitrážami a kamennými ostentami.

Čo má nové ZUŠka?

Základná umelecká škola je často plná zaujímavých udalostí a aktivít. Vo februári navštívili ZUŠ škôlkari z MŠ, aby si prezreli a vypočuli rôzne hudobné nástroje a videli priestory školy zblízka. Malí škôlkari boli veľmi zvedaví a my sme odpovedali na ušetky ich otázky.

15. marca sa **Samuel Nouáček** pod vedením Mikuláša Demočka zúčastnil akordeónovej súťaže s názvom Akordeón pod Tatrami, ktorú organizovala ZUŠ Lendak. Samkovi sa podarilo získať nádherné **3. miesto**. **Žiaci útvárneho odboru** z triedy učiteľky Maliňakovej boli ocenení v dvoch súťažiach, v ktorých získali **3. miesto** za útvárnu súťaž a čestné uznanie za fotografickú súťaž. **Žiaci** pod vedením učiteľa Tomáša Kvasnicu sa 21. marca zúčastnili 7. ročníka celoslo-

venskej súťaže v hre **na bicie nástroje** pod názvom Borákova Prievidza. Žiaci si z tejto súťaže priniesli krásne **jedno strieborné a dve bronzové pásma**.

Naša ZUŠ organizovala školské kolo speváckej súťaže Slávik Slovenska 2024. Súťaž prebiehala v troch kategóriách a každý súťažiaci si pripravil jednu ľudovú pieseň. Výkony boli skvelé, účasť bola vysoká a hodnotenie náročné. V 1. kategórii sa umiestnili: **Nina Faltinová, Diana Demočková, Sebastián Horňák**. V 2. kategórii: **Emá Babejová, Marek Grobarčík, Karolína Kožušková**. V poslednej 3. kategórii sa umiestnili: **Patrik Faltin, Alicá Glevická, Tímea Kožušková**. Víťazi jednotlivých kategórií, teda Ninka, Emka a Patrik budú našu ZUŠ reprezentovať na okresnom kole speváckej súťaže ľudových piesní Slávik

Slovenska v Levoči.

Žiaci útvárneho odboru pod vedením uč. Cmorejovej **vytvorili krásneho veľkonočného zajačika a veľkonočné vajíčka**, ktoré zdobili námestie v Spišskom Podhradí.

Pri príležitosti **Dňa učiteľov** sme 22. marca organizovali koncert, na ktorom zazneli pôvabné melódie ako darček od nás pre všetkých učiteľov ZŠ, MŠ, ZUŠ zo Spišského Podhradia a okolia.

Do konca školského roka zostáva už len pár mesiacov a my usilovne pracujeme na prípravách koncertov, ktoré nás čakajú v mesiacoch máj a jún. Veľmi sa tešíme a všetkých vás na ne srdečne pozývame.

Nikoleta Kovačová

Z rozprávky do rozprávky...

Marec je mesiacom knihy, kedy naše deti z MŠ **navštívili mestskú knižnicu**, no okrem toho sme si k nám pozvali aj našu kamarátku **Usmievanku**.

Zavítala k nám 4.marca so svojim vystúpením „Z rozprávky do rozprávky“. Deti na úvod privítala báбка Zvedauko, s ktorou si deti zaspievali veselé piesne a taktiež zatancovali choreografie na niektoré z piesní, na známe piesne deti spievali spolu s Usmievankou. Vniesla deti do deja prostredníctvom ilustrácií a nadrozmernej podoby knihy „Môj macík“. Deti mohli hrou formou spoznávať a vydať sa na cestu za hlavnými postavami príbehu. Na záver deti za svoju aktivitu dostali odmenu. A deti, ktoré mali alebo v blízkej budú mať sviatok dostali ako darček CD s piesňami. Tešíme sa na ďalšie stretnutie.

Medzinárodný deň šťastia

V stredu 20. marca si deti z materskej školy spolu s učiteľkami pripomenuli „Medzinárodný Deň Šťastia.“ Tento deň sme neoslavovali len v „škôlke“, ale úsmev a šťastie sme sa rozhodli rozdávať aj ostatným ľuďom v meste, či už detičkám, dôchodcom, pracovníkom mestského úradu, navštívili sme aj obchody v našom meste, a taktiež sme nezabudli ani na našich páňov doktorov. Deti všetkých obdarovali štvorlístkom ako symbolom šťastia. Veríme, že sme všetkých potešili a vyčarili im úsmev na tvári a štvorlístok im minimálne v tento deň priniesol šťastie.

Kolektív MŠ

Riaditeľstvo Materskej školy, Májová 54, 053 04 Spišské Podhradie v zmysle zákona 245/2008 Z.z. o výchove a uzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov a po dohode so zriaďovateľom Mestom Spišské Podhradie, oznamuje že:

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY na školský rok 2024/2025 sa uskutoční

**Od 13. do 24. mája 2024
od 10.00 do 12.00 hod.**

(alebo po dohode s riaditeľkou MŠ aj iný deň).

Žiadosť o prijatie dieťaťa na predprimárne uzdelávanie (s lekárskeym potvrdením o spôsobilosti dieťaťa navštevovať MŠ, ktoré bude obsahovať aj údaj o povinnom očkovaní), si môžete osobne vyzdvihnúť priamo v MŠ na Dni otvorených dverí, vytlačiť na našej webovej stránke v sekcii Tlačivá, alebo vyplniť priamo elektronicky v sekcii O škole - Elektronická prihláška. V prípade vyplnenia elektronickej prihlášky je potrebné doložiť potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast,

ktoré nájdete v sekcii Tlačivá.

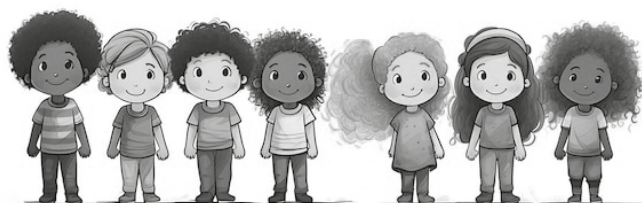
V zmysle § 59 odst. 2 zákona č. 245/2008 Z.z. sa na predprimárne uzdelávanie v MŠ **prednostne prijímajú:**

- * **deti, pre ktoré je plnenie predprimárneho uzdelávania povinné** (t.j. deti, ktoré do 31. 8. 2024 doufšia vek 5 rokov),
- * **deti, ktoré budú pokračovať v plnení povinného predprimárneho uzdelávania** (po predložení všetkých dokladov riaditeľke MŠ),
- * **deti, ktoré majú právo na prijatie na predprimárne uzdelávanie** (t.j. deti, ktoré do 31. 8. 2024 dosiahnu vek 4 roky),

* **ak bude mať MŠ voľnú kapacitu, môžu byť výnimočne prijaté aj 2 ročné deti** (musia byť odplienkované, musia mať osvojené hygienické návyky),
* ak pôjde o dieťa so špeciálnymi výchovno-uzdelávacími potrebami, prosím zákonných zástupcov, aby o tejto skutočnosti vopred informovali riaditeľku MŠ.

Všetky bližšie informácie ohľadom zápisu detí do MŠ vám poskytneme na tel.: 0948 900 160.

Na zápis si nezabudnite zobrať rodný list dieťaťa.

Erika Vlkolinská,
riaditeľka MŠ Májová 54, Spišské Podhradie

Mestské kultúrne stredisko a mesto Spišské Podhradie
Vás srdečne pozývajú na

podhradský majáles

u sobotu

4. mája

u Parku kultúry za Mestským úradom

súťaž vo varení

Podhradského guláša

8.45 Príprava a prezentácia

9.15 Štart

13.30 Vyhodnotenie najlepšieho guláša

Stavanie mája

14.00 Detský folklórny súbor Drevení

Kultúrny program

15.00 – 16.00 Vystúpenie detí

z Materskej školy a žiakov
Základnej umeleckej školy

16.30 – 17.30

Peter Armstrong Ondria show

18.00 – 19.00

Hudobná skupina **Star band**

19.00 – 21.00

Disco majáles

Sprievodné aktivity

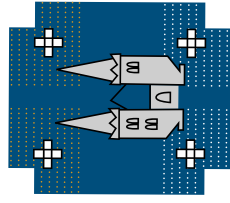
Maľovanie na tvár * Občerstvenie

Nafukovacia atrakcia pre deti

ywan.sk

Záujemcovia, ktorí sa chcú zapojiť do súťaže vo varení Podhradského guláša sa môžu prihlásiť najneskôr **do 29. 4. 2024**
na tel. č.: **0948 841 090** alebo e-mailom na **kultura@spisskepodhradie.sk**. Zmena programu vyhradená.

SPIŠSKÝ
JERUZALEM

Dni kultúrno - duchovný festival

Spišské Jeruzalema

11. ročník

2024

Spišská Kapitula
Spišské Podhradie

24. - 26. máj 2024

24. máj 2024 (piatok)

11:00

Od jaslíčiek po kríž

Vyhodnotenie výtvarnej súťaže, 6. ročník
Penzión St. Martin

16:00

Transcendentná krajina v tvorbe Petra Krupu st.

Vernisáž výstavy
Mestská výstavná sieň, Spišské Podhradie

18:00

Pobožnosť krížovej cesty v Spišskom Jeruzaleme

Diecézne centrum Premeny Vázeč
Začiatok: Katedrála sv. Martina

26. máj 2024 (nedeľa)

10:00

Svätá omša

Celebruje Mons. František Novajovský

Hudobný sprievod: hudobná skupina Slnovrat

Katedrála sv. Martina

11:15

Slnovrat

Koncert hudobnej skupiny
Katedrála sv. Martina

14:00

František

Dramatizácia zo života svätca
Divadlo teatrálnej skratky

Malý remeselný trh

Umelecké šperky s náboženskou tematikou – Anno Domini
Výrobky z krajskej dielne – DSS sv. Jána z Boha
Náboženská literatúra, cirkevné predmety
(devocionálie) – Svetielko, s.r.o.

Med a včelie produkty – Včelárstvo Andorko

Hradná kuchyňa – SNM – SML, Spišský hrad

Nebeský trdelník – Petra Gáliková

Medovníky a cukrovinky – Vladimír Ilaš

Turistický vláčik Spišiacik

Kyvadlové jazdy
Spišská Kapitula – Spišské Podhradie – Sivá Brada

Komentovaná prehliadka Kňazského seminára biskupa Jána Vojaššáka

25. maj 2024 (sobota)

10:00

Půtnická svätá omša

Kňazský seminár biskupa Jána Vojtašáka

Hudobný sprievod: Dychová hudba Ordzovianka

Pažica

14:00

Živá krížová cesta

Scénické stvárnenie pašiových udalostí

Divadlo teatrálnej skratky

Začiatok: Biskupská záhrada

15:00

Ozvena

Koncert speváckeho zboru slovenských učiteľiek

Katedrála sv. Martina

15:30

Kvapka vody

Divadelné predstavenie pre deti

Divadlo na hojdačke

Biskupská záhrada

16:30

Kristovo utrpenie

Moderovaná diskusia na tému utrpenia

Hostia: Mons. František Trstenský, biblista;

Vladimír Juhás, teológ; Lubomír Benčo, lekár

Moderátor: Vladimír Olejník

Kanónia č. 5

17:00

Príbeh veľkej noci

Muzikál s duchovnou tematikou

o.z. Drobnosti

Biskupská záhrada

19:00

Slávka Tkáčová s kapelou

Koncert

Biskupská záhrada

Katedrála sv. Martina

15:00

Koza odratá

Divadelné predstavenie pre deti

Bábkové divadlo Košice

Biskupská záhrada

16:30

Dominika Gurbalová s kapelou

Koncert

Biskupská záhrada

Sprievodné aktivity

Půtnické miesta

Mobilná inštalácia

Biskupská záhrada

Potulky históriou so živými sochami

sobota / 14:30 – 18:00

Biskupská záhrada

Putovanie za krásami Spišského Jeruzalema

sobota 13:00 / 15:00 / 17:00, nedela 13:00 / 15:00

Terénna exkurzia po prírodných a kultúrnych pamiatkach s lektormi

Začiatok: Hodinová veža, Spišská Kapitula

Biskupská záhrada, Spišská Kapitula

sobota – nedela 14:00 – 17:00

Kreatívne a pohybové hry pre deti

sobota 15:00 / 16:00

Spišský Jeruzalem z konského povozu

sobota – nedela 13:00 – 17:00

Pažica

Spovedná služba

sobota – nedela 14:00 – 16:00

Katedrála sv. Martina

MESTO SPIŠSKÉ PODHRADIE

sobota – nedela 10:00 – 16:00

Mestské výstavné siene

Expozície/Majster Pavol z Levoče inak /História mesta

Spišské Podhradie

Výstava/Transcendentná krajina v tvorbe Petra Krupu st.

/komentovaná prehliadka/sobota 13:00

Synagoga /Leto v synagóge

Turistické informačné centrum

Spišské Podhradie

Hanička

Začiatok sezóny turistického vlaku

Zmena programu vyhradená.

Organizátori

KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Mediaálni partneri

Košice
región
turizmus

SPIŠSKÉ
KULTÚRNE
CENTRUM
A KNÍŽNICA

SPIŠSKÉ
BISKUPSTVO

SPIŠSKÉ
PODHRADIE

spisskyjeruzalem.sk

SEVEROVÝCHOD
SLOVENSKA

Škola plná života...

S príchodom jari sa prebúdzajú aj príroda okolo nás. Milovníci biológie si mohli zmerať svoje vedomosti a zručnosti v školskej súťaži – **Naj Biológ**. 36 žiakov z 5.- 8. ročníka pod vedením uč. B. Labudovej súťažilo v interaktívnom teste a v praktických úlohách.

K veľkonočným sviatkom neodmysliteľne patrí aj výzdoba našich domácností. 34 žiakov z prvého stupňa sa zapojilo do výtvarnej súťaže „**Veľkonočný baranček**“. Žiaci ukázali svoju kreativitu, šikovnosť a fantáziu. Najprv tieto barančeky zdobili priestory prvého stupňa, potom si ich žiaci zobrali domov, aby si skrášlili svoje izbičky.

V marci naše žiačky z II. stupňa súťažili v **okresnom kole v basketbale**. V turnaji dievčat vyhrali prvý zápas proti Gymnázium J. F. Rimavského 12:4, v druhom zápase si poradili aj so ZŠ Š. Kluberta

3. miesto dievčat v okresnom kole v basketbale

8:4. Po postupe do finále sa stretli so ZŠ Francisciho, ktorej podľahli 2:9 a následne im sily nestačili ani na ZŠ G. Haina 4:6. Konečné **3. miesto** je pre nás veľkým úspechom.

Siedmi naši najlepší experti na geografiu si zmerali svoje sily s rovesníkmi z iných škôl v okresnom kole **geografickej olympiády**. **Karolíne Kukoľovej** z 5.B sa podarilo umiestniť na krásnom **3. mieste** v kategórii „G“. Úlohy boli náročné, pozostávali z teoretickej a praktickej časti.

Každoročne sa naši žiaci zapájajú do matematickej súťaže **Pytagoriáda**. 11 žiakov postúpilo do okresného kola. Získali skvelé **2. miesta: Andrea Lisoňová** z 8.A v kategórii P8 a **Karolína Kukoľová** z 5.B v kategórii P5.

#PonozkovaVyzva sa každoročne koná 21. marca a spája sa so Svetovým dňom Downouho syndrómu. Tento deň sa na znak oslavy ľudskej jedinečnosti nosia dve rozdielne ponožky. Výzva je určená všetkým, ktorí chcú prejaviť solidaritu a podporiť ľudí s Downovým syndrómom a ich rodiny. Zároveň rozširuje povedomie o tom, že ľudská individualita robí tento svet krajším, pestrejším, zaujímavejším a inšpirujúcim. Rozdielne ponožky sa stali **symbolom Svetového dňa Downouho syndrómu**, pretože chromozóm má tuar ponožky. Dátum 21. 3. je tiež symbolický, lebo ľudia s Downovým syndrómom majú o jeden 21. chromozóm navyše. Majú tri namiesto dvoch. Ešte stále však o nich ľudia nevedia dosť a málokto má s nimi osobnú skúsenosť. Pretrvávajú problém ich prirodzeného začlenenia do spoločnosti. V našej škole sa do Ponožkovej výzvy zapojilo 68 žiakov. Najaktívnejší boli

žiaci zo 4.A triedy, získali sladkú odmenu. Vyžrebovali sme aj ôsmich zo zapojených žiakov, ktorí získali Dedoles ponožky.

Aby sme si pripomenuli marec – mesiac kníh, uskutočnili sme na 2. stupni **Čitateľský maratón**. Každá trieda mala celý deň blokované vyučovanie, počas ktorého žiaci prečítali knihu, riešili rôzne úlohy zamerané na čítanie s porozumením, v skupinách vytvorili a prezentovali projekty. 21. marca sa čítaniu knihy venovala 6. A. Spoločne prečítali knihu od D. L. Goodmanovej: Zeusov trón. Kniha patrí k sérii Vyber si svoje vlastné dobrodružstvo. Predstavuje interaktívne knihy, v ktorých sa čitateľ sám rozhoduje, ako bude príbeh pokračovať. Žiaci 8. B prečítali knihu „Chlapec v pásikavom pyžame“ od Johna Boyna. Je to silný príbeh, ktorý sa odohráva počas druhej svetovej vojny. Hlavný hrdina, deväťročný Bruno, sa ocitne v neprívetivom prostredí koncentračného tábora. Tu stretne Šmuela, chlapca s čudným menom, ktorý nosí rounako čudné pásikavé pyžamo ako všetci ostatní ľudia za plotom. Ich priateľstvo prekračuje hranice a stáva sa nerozlučným. Po prečítaní knihy, riešili úlohy zamerané na čítanie s porozumením, a to ÁNO/NIE, priradovanie, tajničku, osemsmierku, časovú následnosť, bludisko a pod. V tretej časti dňa

#PonozkovaVyzva, symbol Svetového dňa Downouho syndrómu

vytvárali v skupinách projekty. V pondelok 25. marca pokračovali v čitateľskom maratóne žiaci 5. B, na ktorých čakala kniha od Jeanne Betancourt: Pony tím – Divoký poník. Po prečítaní riešili tajničku, dopĺňali do tabuľky svoju predpoveď, dopĺňali chýbajúce slová v zozname, priradzovali mená k charakteristikám, označili či je tvrdenie správne a zoradili udalosti podľa časovej následnosti. Deň zakončili vlastnou ilustráciou. Žiaci 8. A sa opäť popasovali s knihou Chlapec v pási-kavom pyžame. V utorok 26. marca mali u školskej knižnici Čitateľský maratón aj žiaci 5. A, ktorí prečítali knihu Čarodejná hodina, riešili bludisko, šifrovačku, spájali rumunské slová so správnymi významami.

mi. 6. B čítala opäť knihu Zeusov trón.

Blokové vyučovanie na tému „**Kniha, moja kamarátka**“ sa 18. – 21. marca uskutočnilo na I. stupni. Deti hrou formou spoznávali autorov detských kníh a rozprávkových hrdinov. Žiaci prvého ročníka si vypočuli rozprávku Rukavička. Dramatizáciou príbehu si mali uvedomiť dôležitosť priateľstva a spolupatričnosti. Rozprávku si zahráli aj v anglickom jazyku, čím sme využili medzipredmetové vzťahy. V rámci blokového vyučovania žiaci druhého ročníka navštívili svet rozprávok. Deti pracovali v štyroch skupinách, v ktorých plnili rozmanité úlohy: rozprávkový kvíz, oprava názvov rozprávok, v časovom limite napísať čo najviac názvov rozprávok a priradiť autora k názvu knihy. V treťom ročníku sa žiaci oboznámili s knihou Mach a Šebestová od autora Miloša Macoureka. Spoločne si prečítali príbeh Mach a Šebestová v škole a zároveň si pozreli filmové spracovanie príbehu. K danej téme riešili kvíz a na záver príbeh útvorne spracovali. Žiaci štvrtého ročníka cestovali po metropolách Európy u hre S knihu krížom – krá-

žom po Európe. Čítali a počúvali úryvky z rozprávok od svetoznámych autorov. Úlohou žiakou bolo vyfarbiť v hracom pláne časť dobrodružnej cesty a vypracovať jednu úlohu, za splnenie ktorej získali indíciu. Pri putovaní metropolami spoznali štát, rozprávkara a dominantu hlavného mesta, napr. Dánsko – H. Ch. Andersen – Malá morská víla, Grécko – Ezop – Akropolis a iné.

Ako najlepšie osláviť **Medzinárodný deň divadla**? Najideálnejšie návštevu divadelného predstavenia. A preto sa deviataci v stredu 27. marca vybrali do Národného divadla v Košiciach a užili si predstavenie „Reparát z povinného čítania“. Humoristické a adrenalinové predstavenie z pera a réžie Jakuba Nuotu, v ktorom sa traja herci pokúšajú zahrať celú slovenskú literárnu klasiku len za 70 minút. Komentujú naše povahy, prítomnosť, minulosť i budúcnosť. Reparát z povinného čítania je smutno-smiešnou správou o Slovákoch. Štefan Martinovič, Adela Mojžišová a Jakub Ružička sa pred očami publika pokúsili o nemožné, a to prelúsknuť celé povinné čítanie. Je jasné, že klasickým spôsobom sa im to podariť nemôže, preto potrebujú čosi vymyslieť. Hrajú, spievajú, rapujú, veršujú, varia, hrajú hokej, chatujú – predovšetkým hľadajú prekvapivé pointy a skvelý humor, aby divákovi zoznámili s tým najdôležitejším zo slovenskej klasiky. V apríli sa žiaci 2. – 5. ročníka zúčastnili na divadelnom predstavení s názvom Čarovná skriňa kúzelníka Piňa a žiaci 6. – 8. ročníka mohli vidieť predstavenie s názvom Profesor. Obidve predstavenia pripravilo Mestské divadlo Actores Rožňava.

Žiaci ôsmeho ročníka navštívili 3. apríla **železničné depo v Poprade**. Sprevádzal ich Daniel Antalík, ktorý im porozprával veľa zaujímavostí z histórie železníc, technické zaujímavosti. Žiaci si vyskúšali obsluhu železničného rušňa, videli histo-

rické stroje, videli údržbu strojov a prácu na železnici. Exkurzia bola mimoriadne zaujímavá, žiaci si ju užili, mali veľa otázok a nezabudnuteľné zážitky.

Záleží nám na prostredí, v ktorom učíme a našom okolí, preto sme sa pustili do **renovácie, modernizácie, jarného upratovania a skrášľovania**. Začali sme v priestoroch školy. Podarilo sa nám vymalovať dve triedy na I. stupni, vybaviť ich novými magnetickými tabuľkami, aby sme znížili prašnosť v triedach, zakúpili sa 2 nové interaktívne displeje, vynovila sa počítačová učebňa – nové počítače (25 ks), monitory, klávesnice, myšky, nové taburetky do 4.A triedy, nové počítače do kancelárií. Z príspevku na špecifika z MŠV-VaŠ - Podpora digitálnej transformácie uzdelávania, naša škola získala 4660,- eur. Tieto finančné prostriedky boli použité na skvalitnenie výchovno-uzdelávacieho procesu a zatriktivovanie samotnej výučby. Zakúpili sa robotické autíčka, základné sady micro:bit „Učíme s Harduerom“ pre celú triedu (20 ks), programovateľná didaktická hračka Bee-Bot Včielka – štartovacia sada (1 ks), programovateľný slimák QOBO (2 ks) a licencia na program ALF family na 24 mesiacov.

V skrášľovaní a upratovaní sme pokračovali vonku. Žiaci z I. stupňa s triednymi učiteľmi **zrevitalizovali skalku**. V rámci predmetu technika žiaci vyhrabali staré lístie, pozbierali odpadky, vytrhali burinu z chodníkov a natreli konštrukciu na lavičku v športovom areáli pri ZŠ, Školská 3. Vo štvrtok, 11. apríla sa siedmci a ôsmaci počas 5. a 6. vyučovacej hodiny vybrali do ulíc a blízkeho okolia mesta Sp. Podhradie, aby ich vyčistili od odpadkov. Vnímať krásu okolia a starať sa o ňu je dôležité a obohacujúce. Pekné prostredie okolo nás vie pohľadiť dušu a vyvolať dobrý pocit, že sme aj my priložili ruku k dielu. Chceme predsa žiť v kultúrnom, čistom a príjemnom prostredí.

Každodenný život u škole je veľmi pestrý a neopakovateľný. Školské dni plynú a neopakujú sa. Aj naši žiaci prichádzajú a odchádzajú a my, pedagógovia, len peune veríme, že to, čo zažívajú v našej škole, ich obohatí a budú z nich raz aktívni a šťastní mladí ľudia.

Zahraničná návšteva na Školskej :)

Našu základnú školu navštívilo 26. marca **trio zahraničných študentov/lektorou**. Prišli našim ôsmakom a deviatakom spes-triť hodiny anglického jazyka tesne pred blížiacimi sa sviatkami Veľkej noci. Témou spoločne strávených hodín bol tradičný aj duchovný rozmer slávenia veľkonočných sviatkov v rodných krajinách vysokoškolských študentov. Lektorka Paula rozprávala so žiakmi o Veľkej noci v Nemecku, Javier a María zasa o slávení týchto najväčších kresťanských sviatkov v Španielsku. Komunikáčnym jazykom medzi študentmi a našimi žiakmi bola ako ináč angličtina :) Pomocou zaujímavých prezentácií mali naši žiaci možnosť spoznať už spomínané krajiny a dozvedieť sa množstvo informácií a pikošiek. Všetci pozorne počúvali, v priebehu prednášok mali možnosť opýtať sa na to, čo ich zaujímalo a na konci naši šikovní chlapci predstavili typické slovenské veľkonočné tradície, ako ináč, tradičnou šibačkou a oblievačkou lektorou. Nechýbal upečený veľkonočný baranček, či slovenská špecialita hrudka. Nad krásou ručne zdobených slovenských kraslíc kývali lektori pochvalne hlavou. Zážitok a dobrej nálady bolo veru dosť a na záver už len dodám, že sa všetci spoločne tešíme na opätovné stretnutie pri ďalšej zaujímavej téme.

Viera Kovaľová, učiteľka anglického jazyka

Svetový deň Downovho syndrómu 2024

Svetový deň Downovho syndrómu šíri osvetu o inakosti už 10 rokov. Každý rok si **21. marca** pripomíname Svetový deň Downovho syndrómu. Jeho symbolom sa stali rozdielne ponožky. Do **Ponožkovej újvy** sa mohli **na znak podpory ľudí** s touto genetickou anomáliou zapojiť ľudia po celom svete. Hlavným cieľom osláv je zvýšiť povedomie verejnosti o Downovom syndróme. Aj takto spolu dokážeme šíriť porozumenie a rešpekt k rozdielnosti. V tento deň sa stretli všetci, ktorí mali obuté rozdielne ponožky, počas veľkej prestávky v telocvični školy a pripomenuli si tak tento deň.

E. Kožušková

Opäť sme zažili niečo zaujímavé...

Park vedy - Steel park v Košiciach sme navštívili 17. februára pod vedením uč. Belinskej a uč. Kovaľovej. Vyskúšali sme si tam rôzne pokusy a dozvedeli sme sa veľa nových a zaujímavých informácií. Napríklad: dokázali sme uložiť guľôčku tak, aby levi-tovala; videli sme zmenšený stroj na výrobu karosérie vozidla;

dokonce aj prístroj, ktorý nám meral hnev. Ten bol pre nás asi najviac lákavý. Ďalšou zaujímavosťou bola šikmá plošina, po ktorej sme si vyskúšali chodiť v topánkach s magnetickou podrážkou; potom sa z nás na chvíľu stali žeriaavnici; mozgové závitky sme brúsili pri hlavolamoch. Bolo tam naozaj nielen čo vidieť, ale aj vyskúšať. A nemenej zaujímavá zastávka bola aj Aupark. Niektorí žiaci si kúpili bandasku s čistou vodou, iní dopriali zas svojej mamke ružu, ako oneskorený darček na Valentína. Ale hlavné je, že všetci dorazili šťastne domov a dúfame, že aj s novými vedomosťami.

Vanesa Palušáková, Lenka Čučvarová, 9. A

Život ako v rozprávke...

... si vyskúšali žiaci 7. B triedy s triednou uč. Belinskou 20. marca u Košiciach. Kým sa deviataci trápili s monitorovými úlohami, siedmci si chvíľu žili ako piráti z Karibiku, ďalší sa ponorili do tajomného života u Pandore či v Krajine zázrakov. Zážitok z **putovania po filmovom a rozprávkovom svete** bol umocnený aj kostýmami, ktoré si mohli obliecť. Všetko sa to udialo v **Escape Room**, takže ak sa chceli dostať späť do normálneho sveta, museli splniť množstvo zaujímavých úloh v istom časovom limite. Myslím, že zábavy aj napätia si užili plné priehrsť. Nemenej zaujímavé bolo pre mnohých i cestovanie vlakom či obdivovanie jarných Košíc.

...na konci dňa zazuonil zvonec a...rozprávka bol koniec.

Katarína Belinská

Deň vody

Aj v tomto školskom roku sme si pripomenuli významný deň u kalendári – Deň vody. História **Svetového dňa vody** sa začala na 47. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN v novembri roku 1992 na konferencii v brazílskom meste Rio de Janeiro. Voda má pre všetky organizmy nesmierny význam. Je nenahraditeľnou zložkou pitného režimu a najdôležitejšou súčasťou potravinového reťazca. Voda je kolískou života na našej planéte, bez nej by život nemohol existovať. S vodou sa stretávame od svojho narodenia až do posledného dňa svojho života. Žiaci VI.B triedy **21. marca**, v rámci svojho zapojenia sa do projektu Program GLOBE, ktorý v SR realizuje Inštitút DAPHNE, riešili úlohy čistoty potoka pretekajúceho cez mesto, ako aj jeho pH, teplotu vody a pozorovali drobné živočích, ktoré sa nachádzajú vo vode. Svoje pozorovania zapisovali do pracovných listov. Dané pozorovania učia žiakov k disciplíne, presnosti, systema-

tickosti a dodržiavaniu ochrany čistoty vody, ale aj prostredia okolo nej. Okrem iného vyčistili brehy vody od farského úradu po koniec mestského úradu. Z potoka MARGECANKA žiaci „vyzbrojeni“ rukavicami a plastovými urecami vyzbierali 3 urecia odpadu. V potoku našli pneumatiku, plastové a sklenené fľaše a rôzny iný odpadový materiál.

Taktiež v daný deň žiaci I. stupňa navštevujúci ŠKD riešili rôzne zaujímavé úlohy o vode, besedovali a diskutovali o spôsoboch ochrany vody pred znečistením, možnostiach šetrenia vodou v domácnosti, o význame pitného režimu, kolobehu vody v prírode a robili aj zaujímavé pokusy s vodou.

Z. Lesnická

Čítame v škôlke

Ja a moje spolužiačky, Simona a Lenka sme sa 25. marca zúčastnili čítania deťom v Materskej škole. Vďaka ústretovosti riaditeľky Eriky Vlkolinskej sme v rámci mesiaca marec, ktorý je v znamení kníh, sprijemili deťom čas pred spaním. Oblečené v pyžamkách pozorne počúvali naše rozprávky a pomaličky zaspávali vo svojich malých postieľkach. Boli sme rady, že sme mohli aspoň na malú chvíľu byť učiteľkami, keďže v budúcnosti chceme študovať na Strednej pedagogickej škole. Ďakujeme za takúto skúsenosť.

Natália Nebusová, 9. A

Deň Zeme

Tak ako každý rok aj tento sme sa aktívne zapojili do tohto dňa mnohými aktivitami. Začali sme zaujímavým a poučným **divadelným predstavením O chorej žabke** pre žiakov 1.- 4. ročníka, ktoré nám predviedlo Divadielko Severka z Prievidze. Zopakovali sme si spoločne, aké dôležité je triedenie a recyklácia odpadu, a to nielen pre nás ľudí, ale aj pre celú prírodu, zvieratá, rastliny, vzduch, vodu, pôdu. Veríme, že aj takou formou prispějeme k ochrane našej Zeme a nebudeme ju ničiť a znečisťovať, ale chrániť a poctivo triediť a recyklovať odpad. V rámci Dňa Zeme **sme upratovali a vyčistili okolie našej školy** a nášho mesta. Čím skôr si to ušetci uvedomíme, aká dôležitá je pre nás naša príroda, no hlavne, ak to budeme praktizovať každý deň, tým skôr sa ušetci budeme cítiť lepšie, zdravšie, spokojnejšie a nebudeme musieť čistiť, upratať od smetí a odpadkov naše športoviská, školské ihriská, parky a verejné priestranstvá, ako je to bohužiaľ v našom meste v súčasnosti.

Držme si ušetci palce, aby sme si dokázali, že nám ušetkým záleží na tom, v akom prostredí žijeme a nie je nám to ľahostajné!!!

S. Komarová

Naše úspechy:

15. marec – **1. miesto** OK vo vybijanej dievčat

19. marec- **3. miesto** OK v basketbale žiakov

5. apríl – **3. miesto** Mc Donalds cup – mladší žiaci

3. apríl – **3. miesto** v OK matematickej olympiády – **Lukáš Blach 7.B**

13. marec – **1. miesto** v OK fyzikálnej olympiády **Filip Šmihula 9. A**

2. miesto v OK fyzikálnej olympiády **Vanesa Palušáková 9. A**

14. marec – **1. miesto** OK chemickej olympiády kategória D – **Filip Šmihula 9. A**

Vítazom srdečne blahoželáme a všetkým prajeme ešte veľa úspechov!

deň mamiiek

v nedeľu **19. mája o 15⁰⁰**
v koncertnej sále

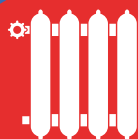
Kultúrny program venovaný všetkým mamičkám:
deti z materskej školy, žiaci základných škôl
a Základnej umeleckej školy u Spišskom Podhradí.

Všetko najlepšie mamičky, ďakujeme za všetko čo pre nás robíte :)

OSLAVUJEME 150 ROKOV INOVÁCIÍ A PARTNERSTVA

Získajte tepelné čerpadlo za zvýhodnenú cenu a ušetríte až 4 350 €

 Vaillant

VÝROČNÉ ZĽAVY

na čerpadlá Vaillant
do 30. 6. 2024

- ▶ Predaj, montáž, záručný a pozáručný servis plynových kotlov a tepelných čerpadiel
- ▶ Predaj a montáž klimatizácií, rekuperácií a rozvodov vzduchotechniky
- ▶ Čistenie podlahového kúrenia a dezinfekcia rozvodov pitnej vody
- ▶ Revízie plynových a chladiarenských zariadení
- ▶ Návrh rozvodov UK TUV Kanál Plyn a kotolní + realizácia z dodávkou materiálu
- ▶ Zhotovovanie projektových dokumentácií
- ▶ Meranie termovíziou
- ▶ Jadrové vrtanie
- ▶ Zónová regulácia
- ▶ Požičovňa náradia (pre inštalatérov)

pon - pia:
7.30 - 16.00

sob - ned:
zatvorené

ELEKTROTHERM VODA KÚRENIE ELEKTRO

predajňa: **Palešovo nám. 11, Sp. Podhradie**
0948 020 627, email: servisplynrvk@gmail.com
kontakt: 0917 365 257, servisplynrls@gmail.com
technik: 0947 917 929, servisplynth@gmail.com

...všetko pre váš domov a firmu